

ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ČESKÝCH DOMÁCNOSTÍ

Michaela Brázdilová

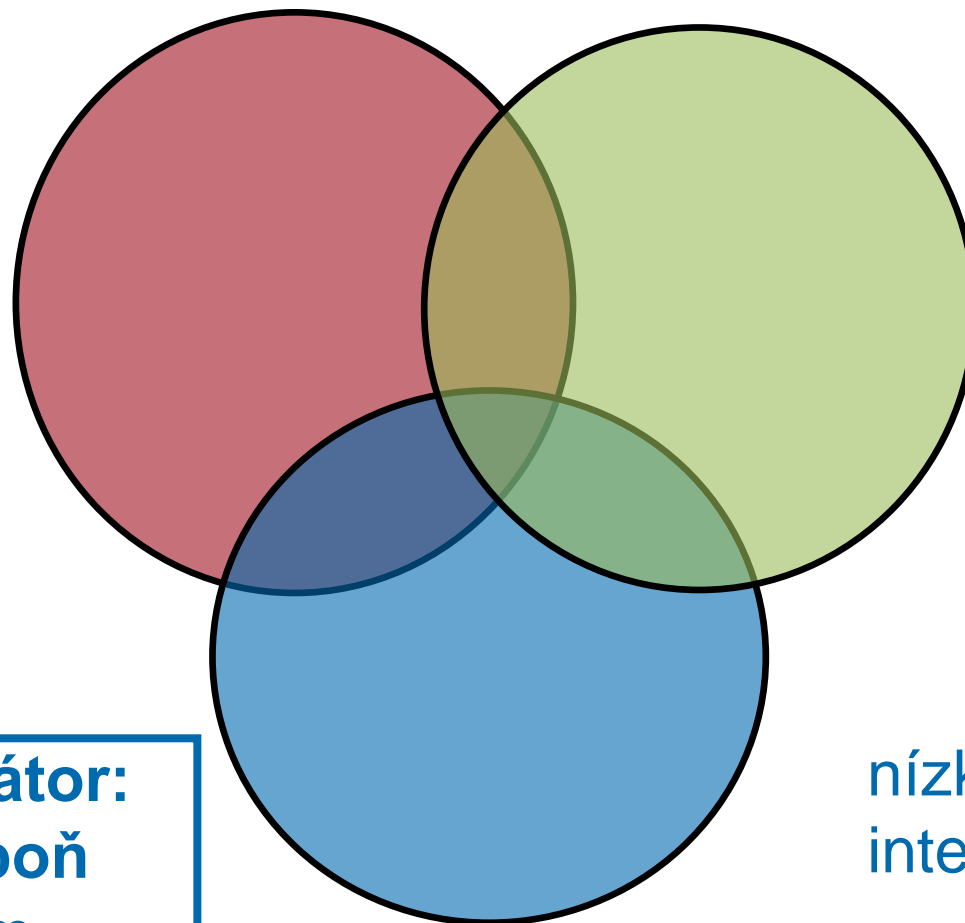
Lenka Křenková

Tisková konference, 24. dubna 2017, ČSÚ Praha

Souhrnný indikátor ohrožení příjmovou chudobou nebo sociálním vyloučením

ohrožení
příjmovou
chudobou

materiální
deprivace

nízká pracovní
intenzita (0–60letých)

**Souhrnný indikátor:
ohrožení alespoň
jedním typem
sociálního vyloučení**

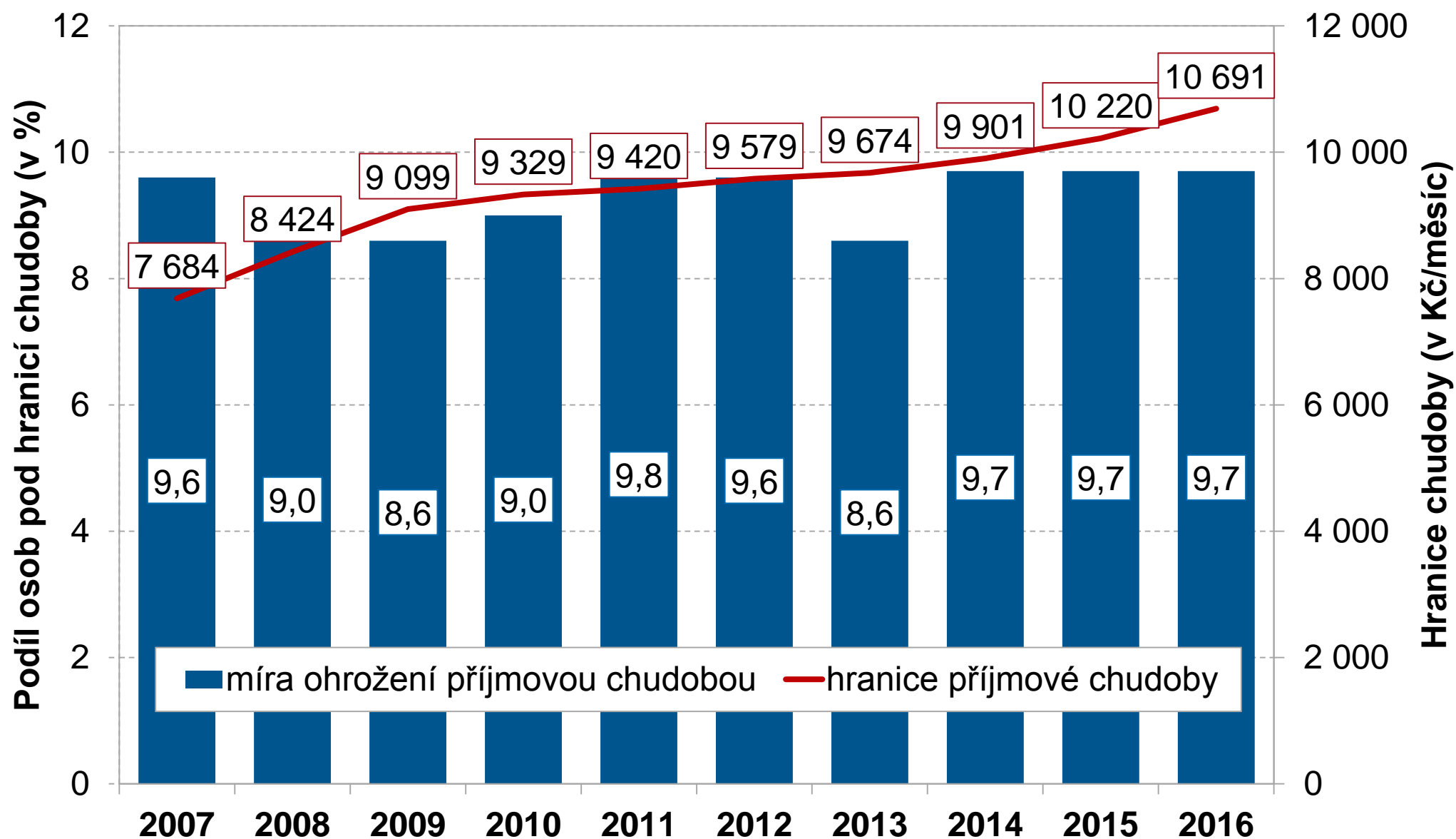
Ohrožení příjmovou chudobou (2016)

- **Míra ohrožení příjmovou chudobou pro rok 2016 činí 9,7 %**
  - dlouhodobě se pohybuje v rozmezí 9–10 %

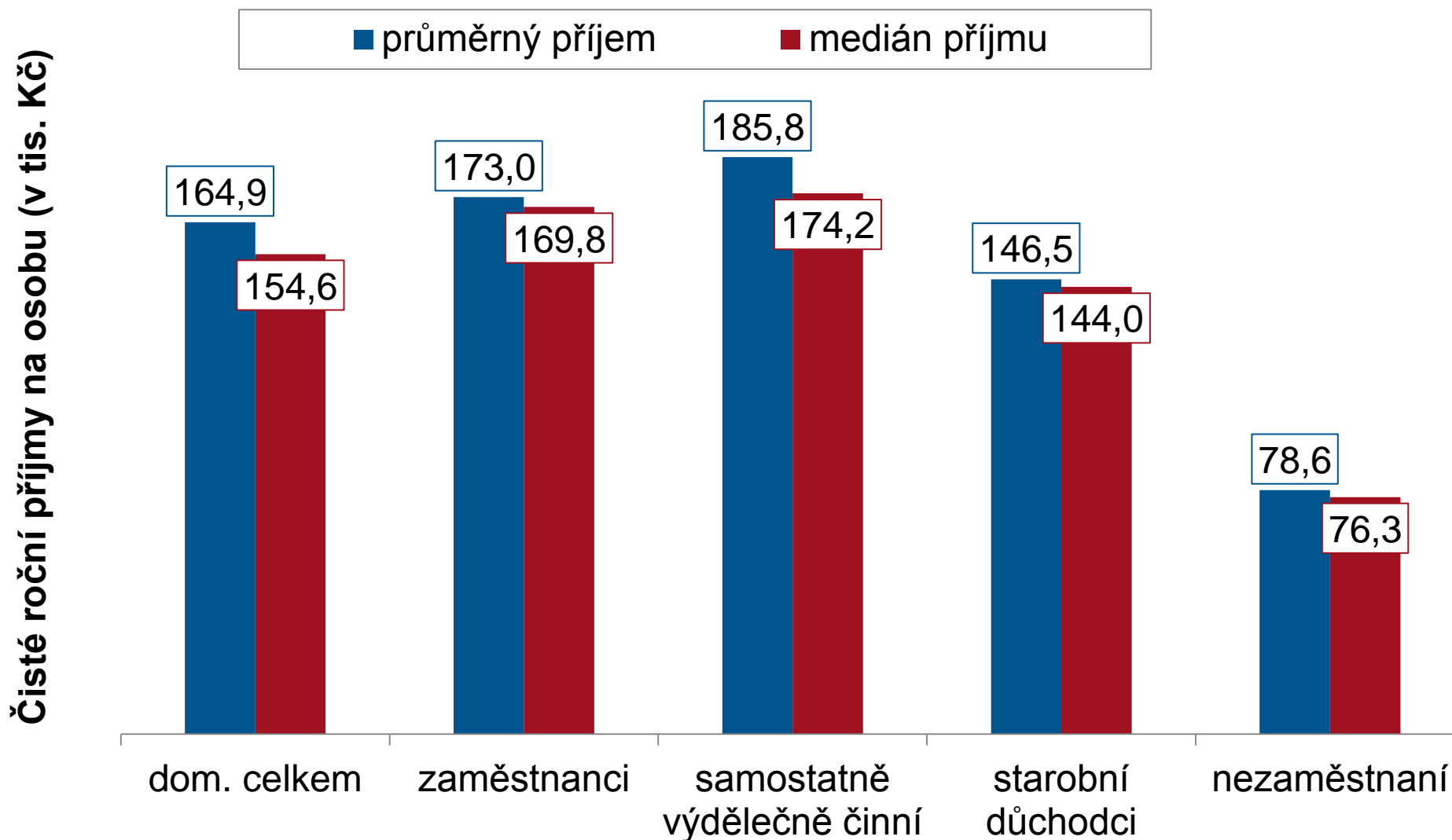
Měsíční hranice ohrožení příjmovou chudobou podle složení domácnosti:

Jednotlivec	10 691 Kč
Dvě dospělé osoby	16 036 Kč
Rodič s dítětem do 13 let	13 898 Kč
Rodič se dvěma dětmi staršími 13 let	21 381 Kč
Rodiče s dítětem do 13 let	19 243 Kč
Rodiče se dvěma dětmi do 13 let	22 450 Kč
Rodiče se třemi dětmi – jedním do 13 let, dvěma staršími 13 let	29 934 Kč

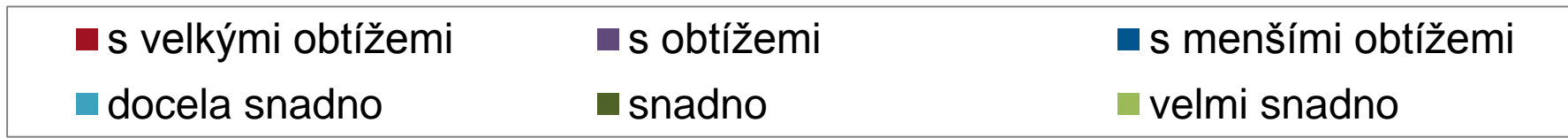
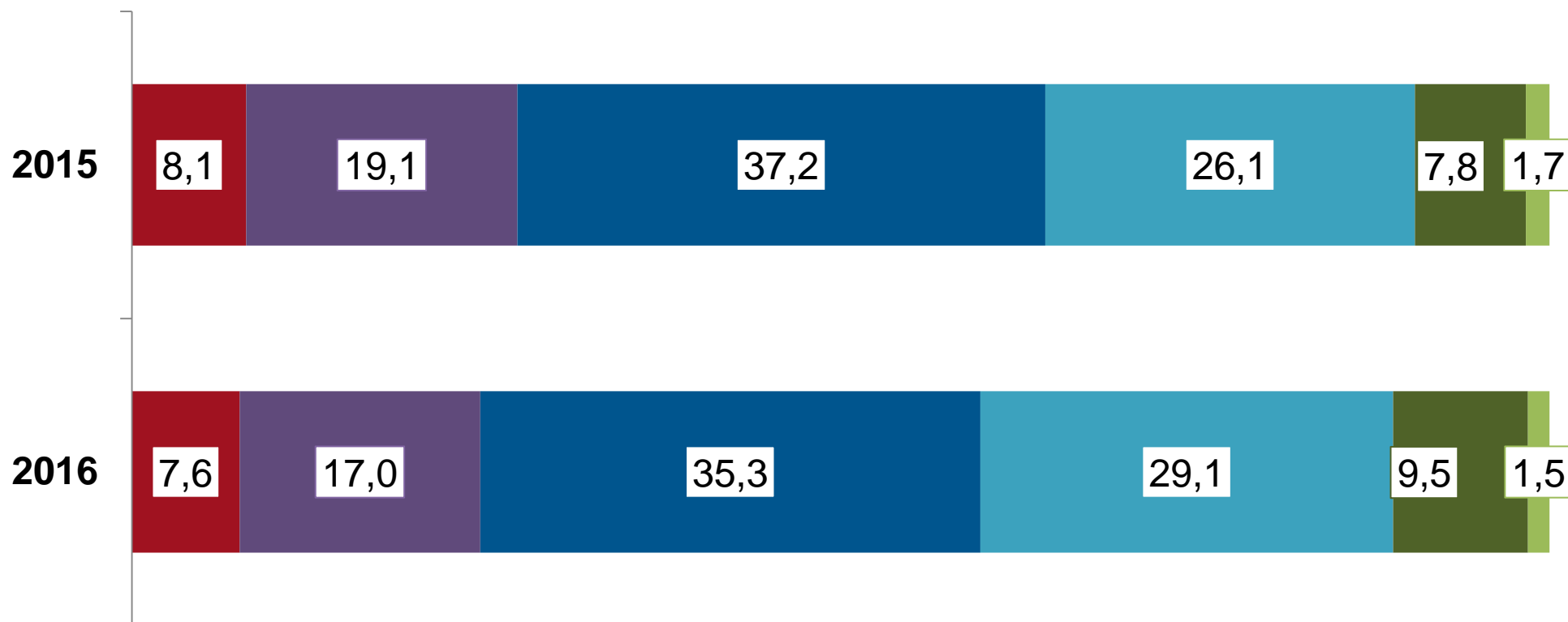
Vývoj míry ohrožení příjmovou chudobou za 10 let

Medián a průměr čistých ročních příjmů na osobu podle postavení osoby v čele domácnosti (2015)

Jak domácnosti vycházely s příjmy

Materiální deprivace (2016)

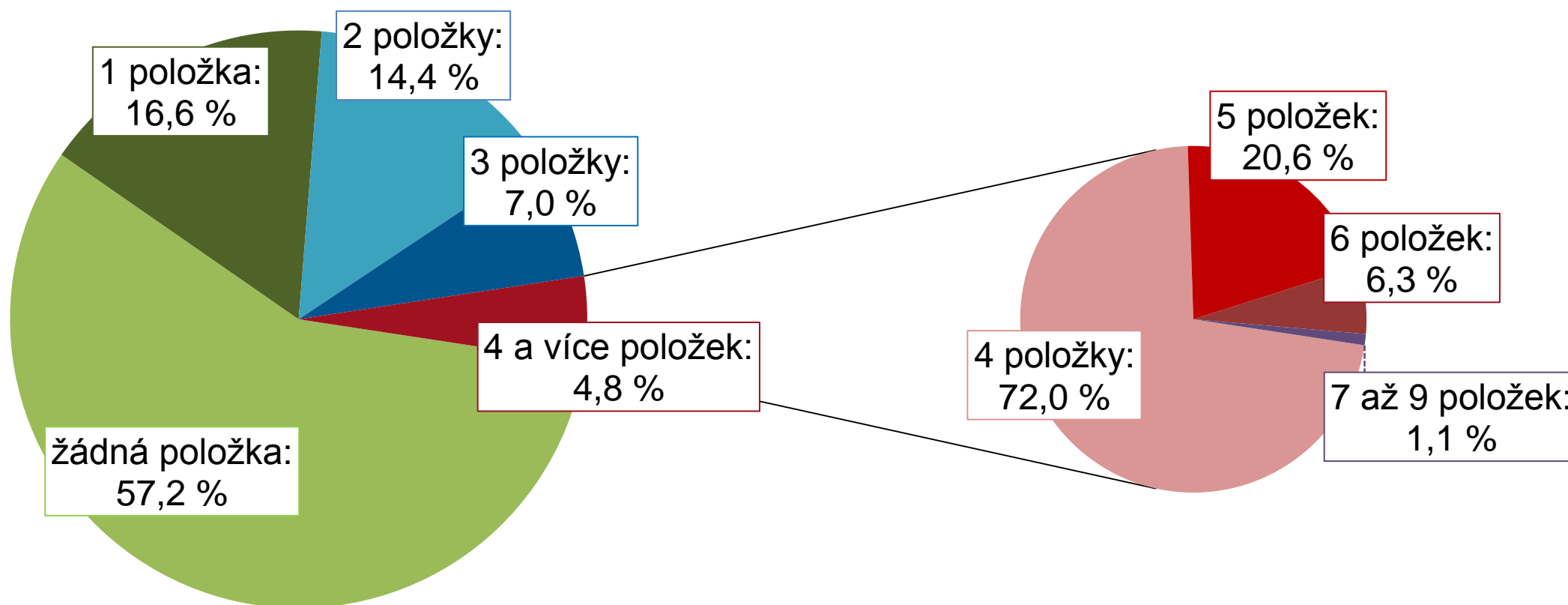
■ Položky materiální deprivace:

Podíl osob v domácnostech, které si nemohou danou položku dovolit	
Neočekávaný výdaj ve výši 9 900 Kč	32,1 %
Týdenní dovolená	28,9 %
Jíst maso obden	9,5 %
Automobil	8,0 %
Platit včas různé pravidelné platby a splátky	4,4 %
Dostatečně vytápěný byt	3,8 %
Barevný televizor	0,2 %
Pračka	0,2 %
Telefon	0,2 %

- Míra materiální deprivace – domácnost si z finančních důvodů nemohla dovolit 4 a více položek z 9 zkoumaných
- **Míra materiální deprivace v roce 2016 byla 4,8 %**

Počet chybějících položek materiální deprivace

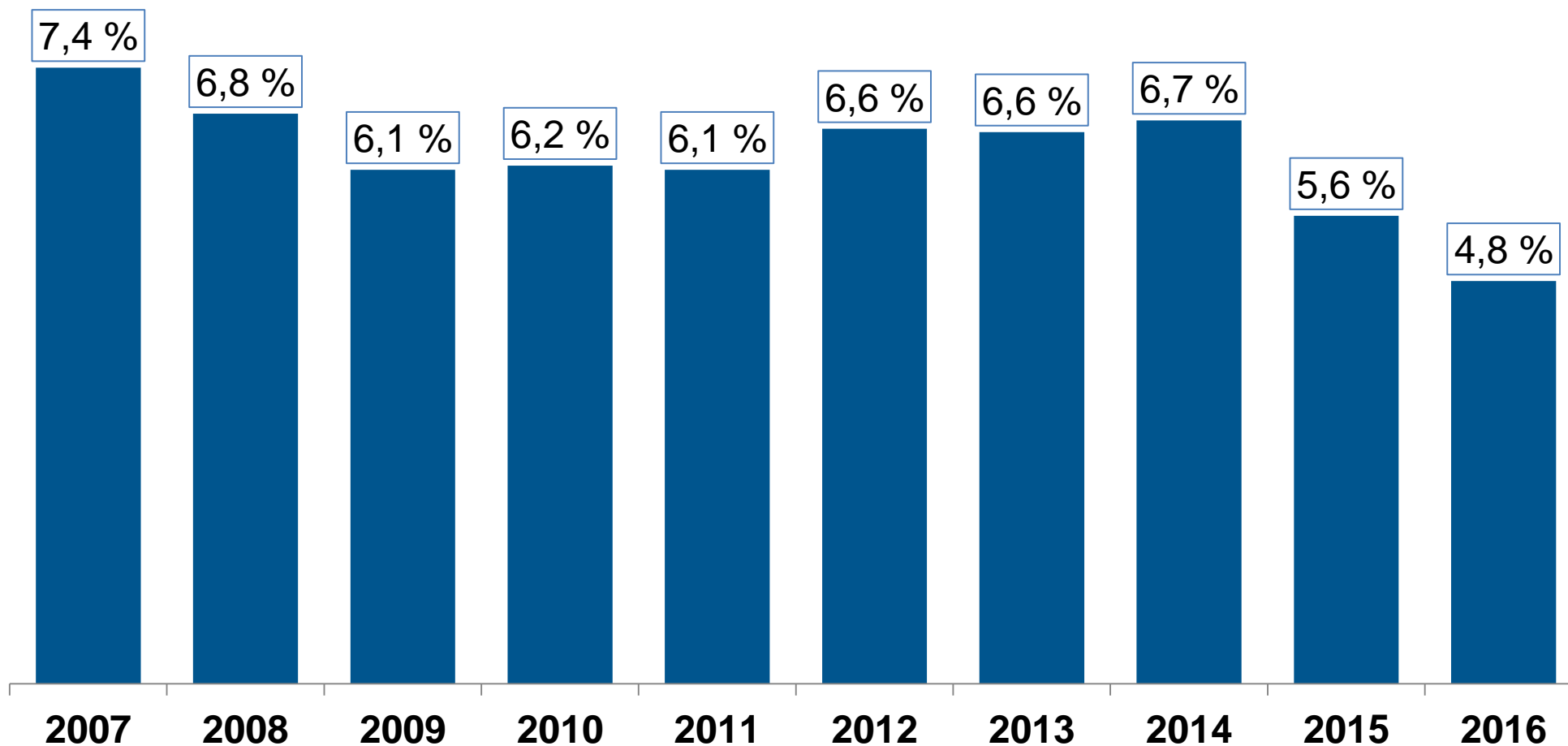
Struktura populace a materiálně deprivovaných podle počtu chybějících položek

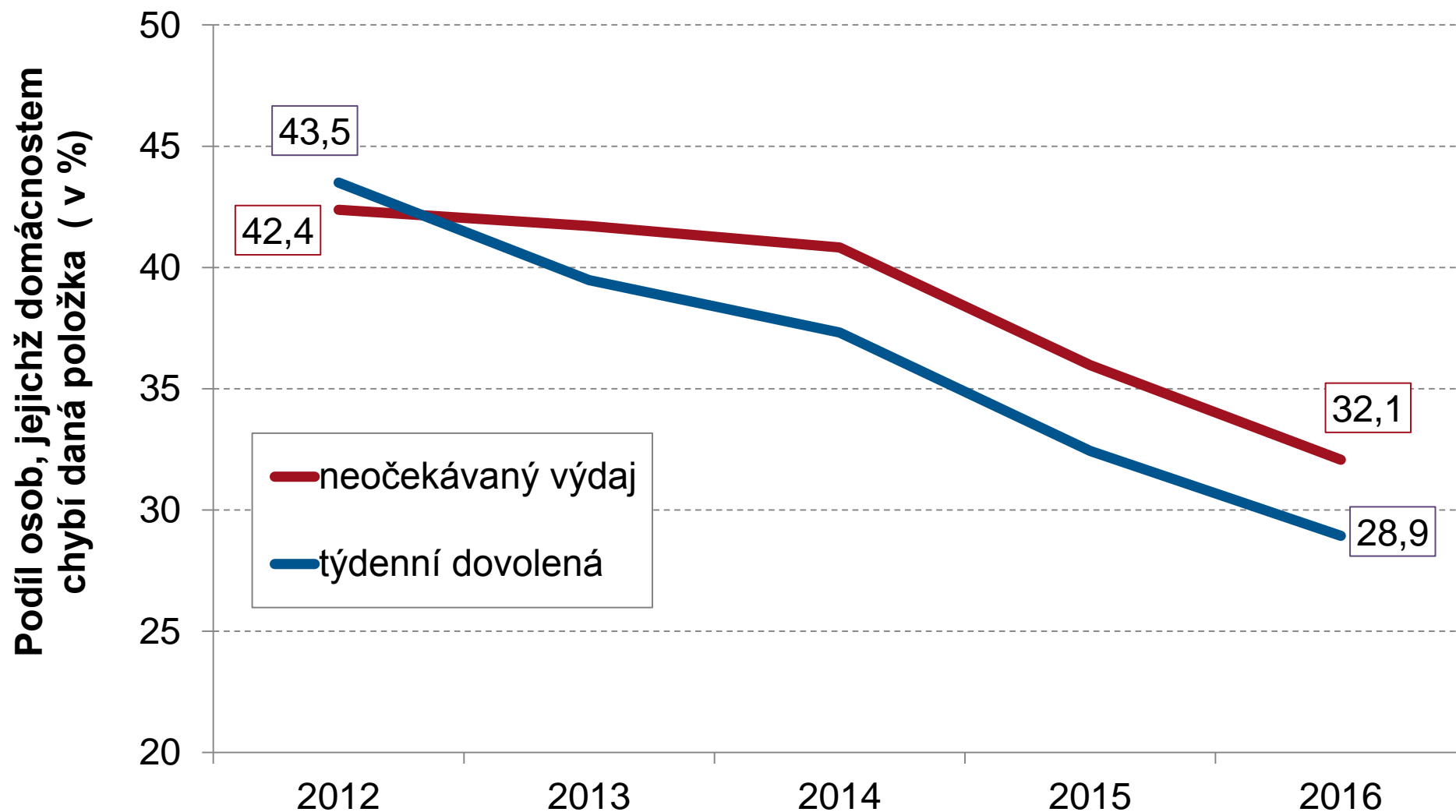

Vývoj míry materiální deprivace za 10 let

Podíly materiálně deprivovaných osob

Položky nejvíce přispívající ke snižování míry materiální deprivace

Nízká pracovní intenzita (2016)

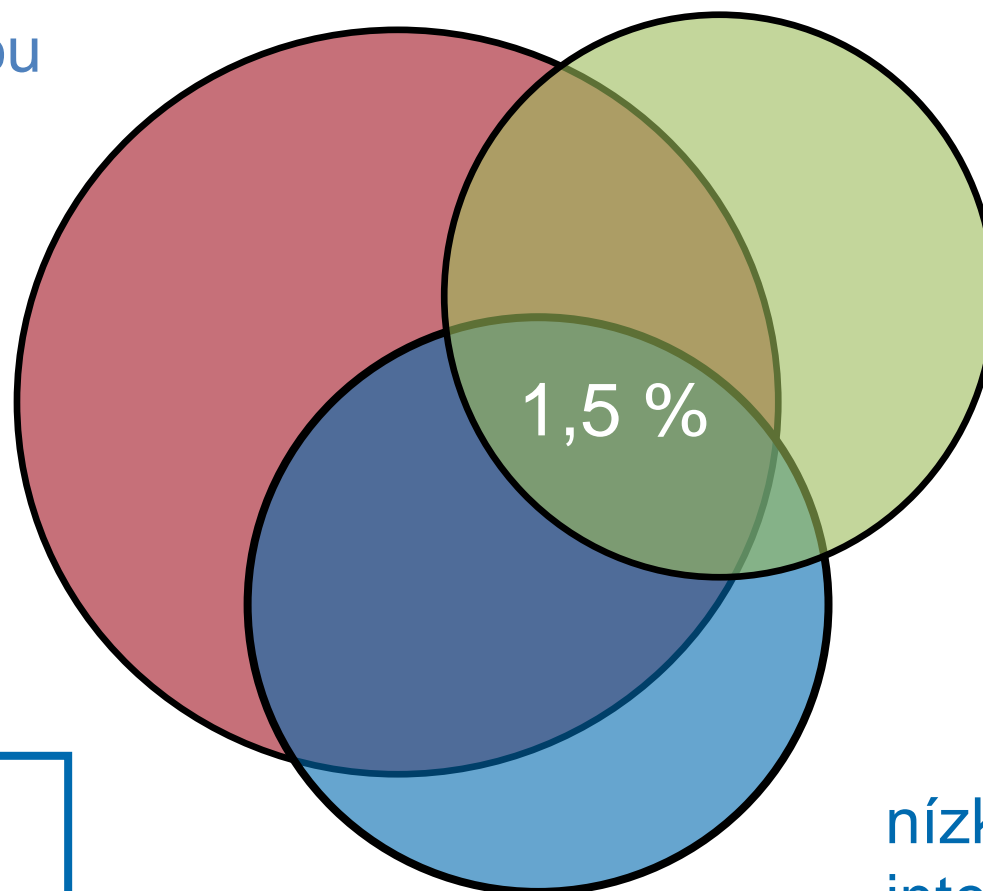
■ Míra nízké pracovní intenzity:

- podíl osob z domácností, kde je nízké zapojení osob v produktivním věku do pracovního procesu
  - hranicí je odpracovat 20 % z celkové kapacity času osob ve věku 18–59 let (vyjma studentů)
- Míra nízké pracovní intenzity v roce 2016 byla **6,7 %**
  - dlouhodobě na úrovni 6–7 %

Souhrnný indikátor ohrožení příjmovou chudobou nebo sociálním vyloučením (2016)

ohrožení příjmovou chudobou: 9,7 %

materiální deprivace: 4,8 %

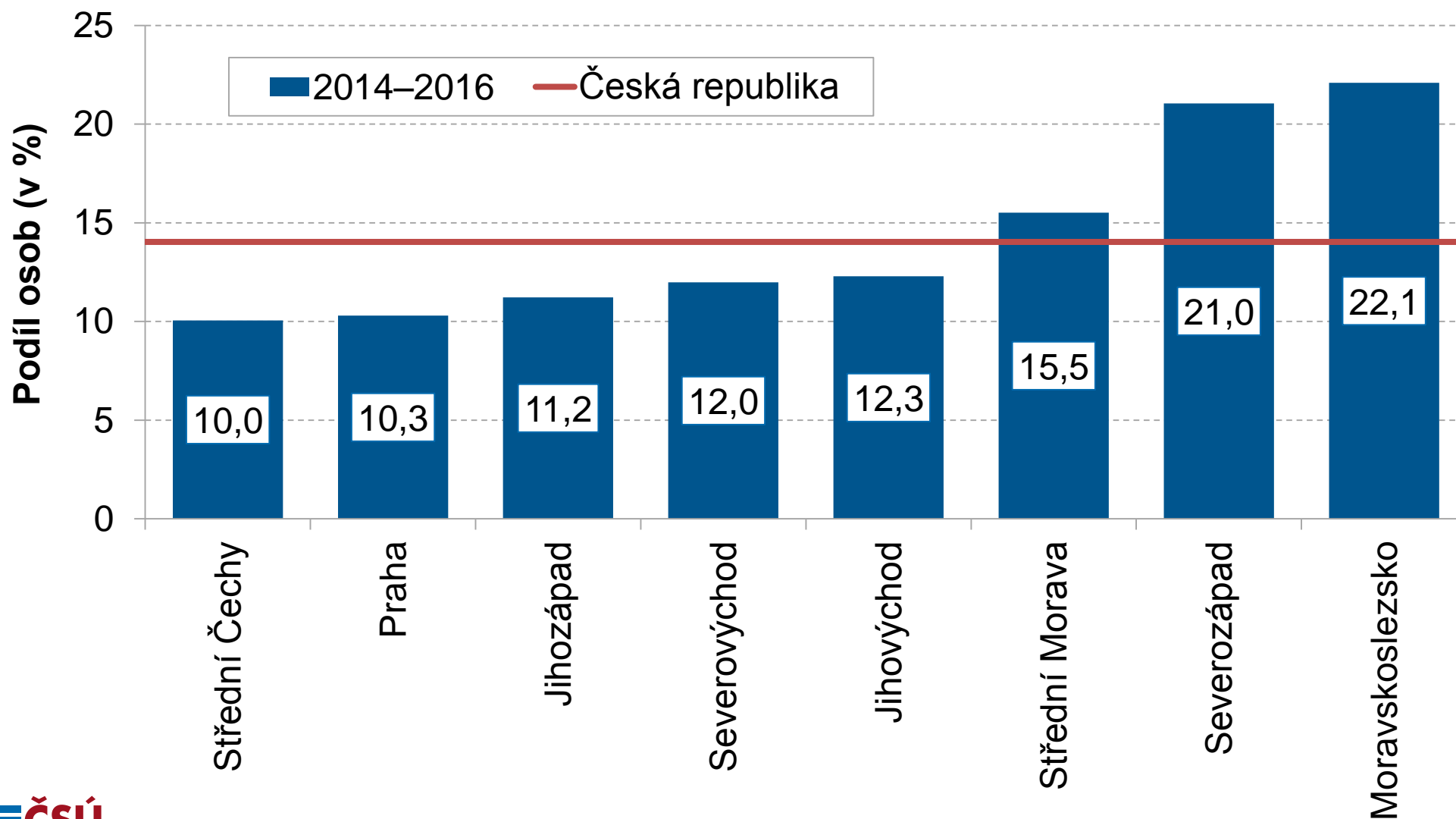

nízká pracovní intenzita: 6,7 %

Souhrnný indikátor:
13,3 % osob

Souhrnný indikátor ohrožení příjmovou chudobou nebo sociálním vyloučením, regiony ČR

Podíl osob v regionech ČR (%), průměr za období 2014–2016

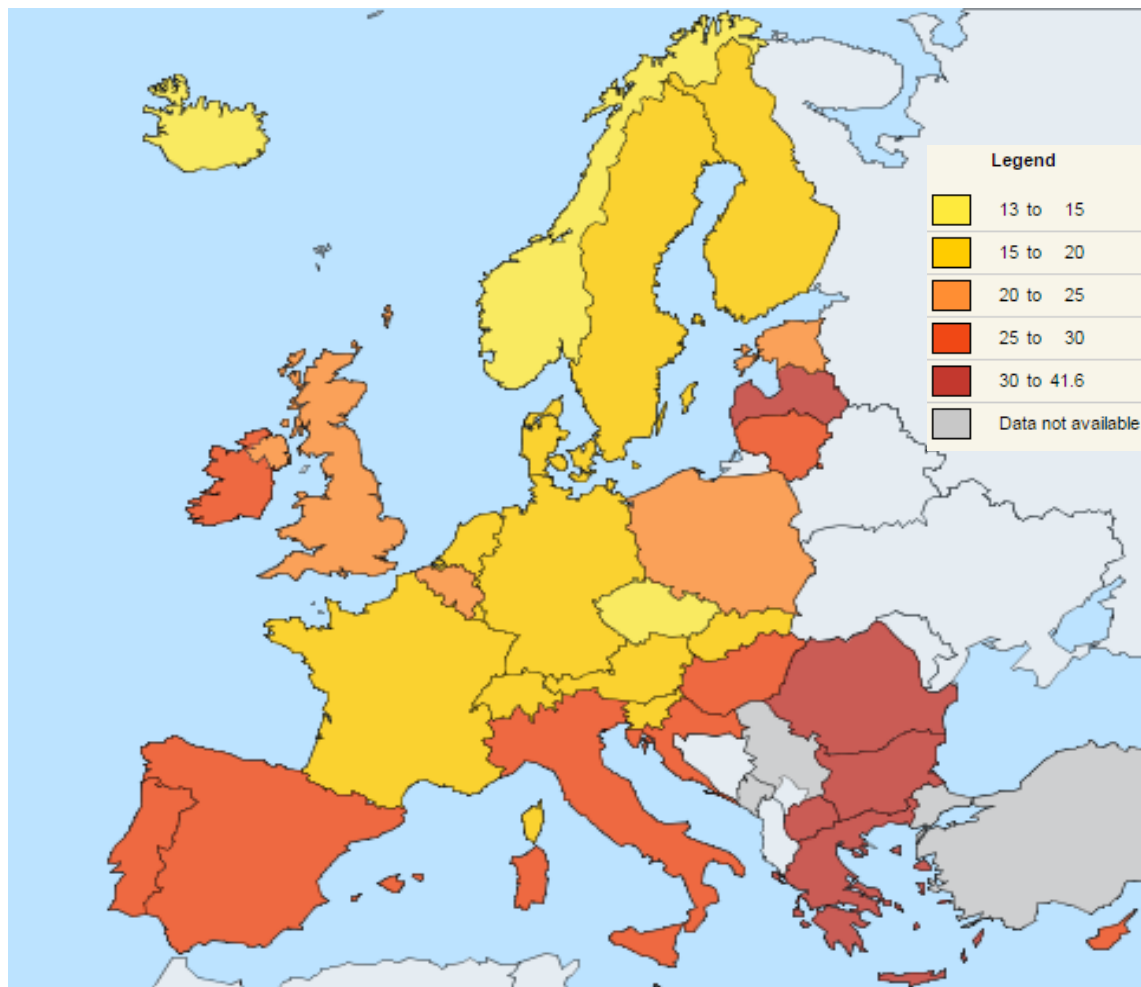

Souhrnný indikátor ohrožení příjmovou chudobou nebo sociálním vyloučením, Evropa (2015)

■ Minimum:
Island, ČR, Norsko,
Švédsko, Nizozemsko

■ Maximum:
Makedonie, Srbsko,
Bulharsko, Rumunsko,
Řecko

■ Průměr EU28:
23,7 %

PÉČE O DĚTI
DO 12 LET

MODUL 2016
PŘÍSTUP KE
SLUŽBÁM:

ZDRAVOTNÍ
PÉČE

FORMÁLNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

PROFESIONÁLNÍ
DOMÁCÍ
PÉČE

Přístup k PÉČI O DĚTI DO 12 LET

21,8 %

domácností má děti do 12 let

29,3 %

domácností dává děti do školní družiny či podobného denního zařízení

Průměrně tam děti stráví přibližně

11 hodin týdně

11,3 %

domácností platí tyto služby s obtížemi či velkými obtížemi

5 %

všech domácností s dětmi do 12 let by si přálo dávat děti do družiny častěji

Hlavní důvody nevyužívání zařízení:

30,3 %

finanční důvody

24,5 %

absence volných míst v zařízení

Přístup k FORMÁLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

**Ve 30,5 %
domácností**

se alespoň jedna osoba
v roce 2016 formálně vzdělávala

91,2 %

těchto domácností
má výdaje spojené
s formálním vzděláváním

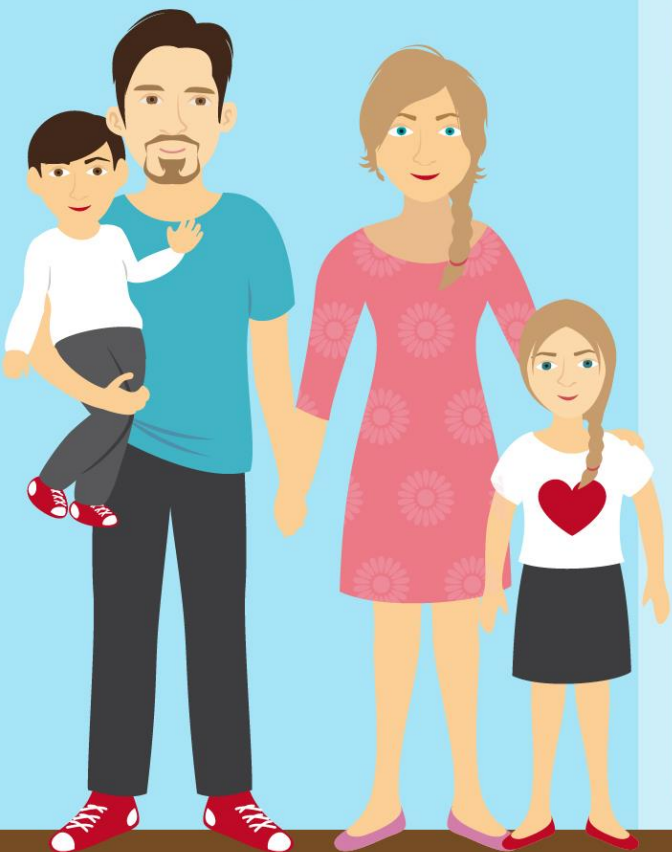
17,8 %

domácností hradilo tyto
výdaje obvykle s obtížemi
či velkými obtížem

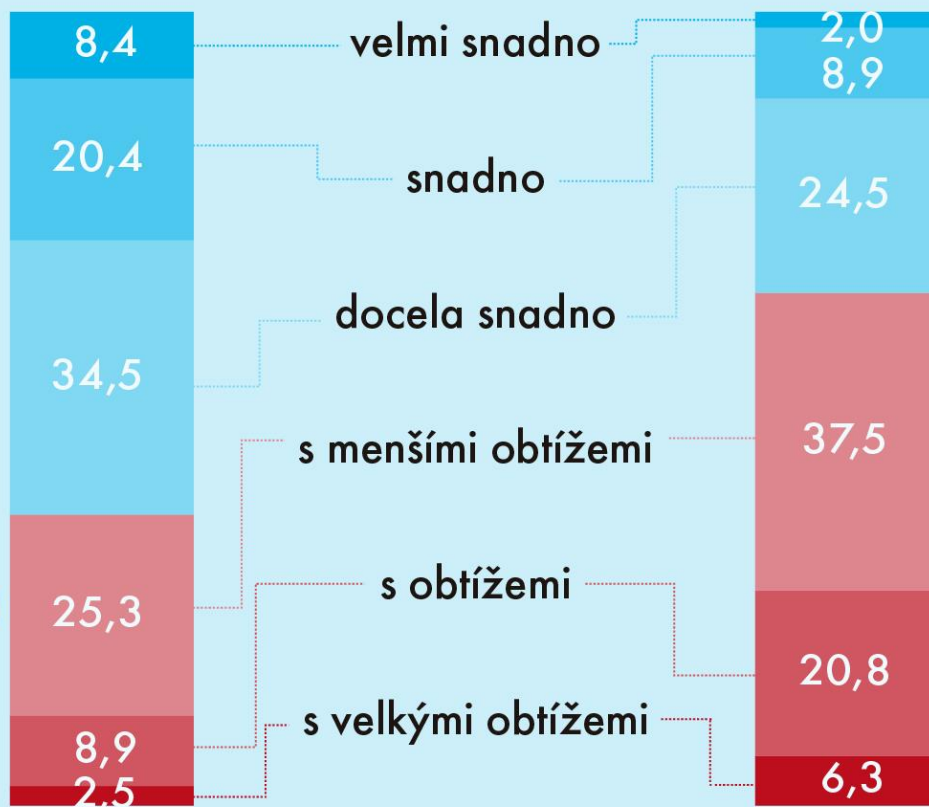

Přístup ke ZDRAVOTNÍ PÉČI

Ekonomicky aktivní

Schopnost domácností hradit výdaje za zdravotnické služby podle ekonomické aktivity osoby v čele

Starobní důchodci

6,0 %

domácností v předchozích
12 měsících nevyužilo
žádné zdravotnické služby

71,7 %

domácností mělo
náklady spojené se
zdravotní péčí

17,8 %

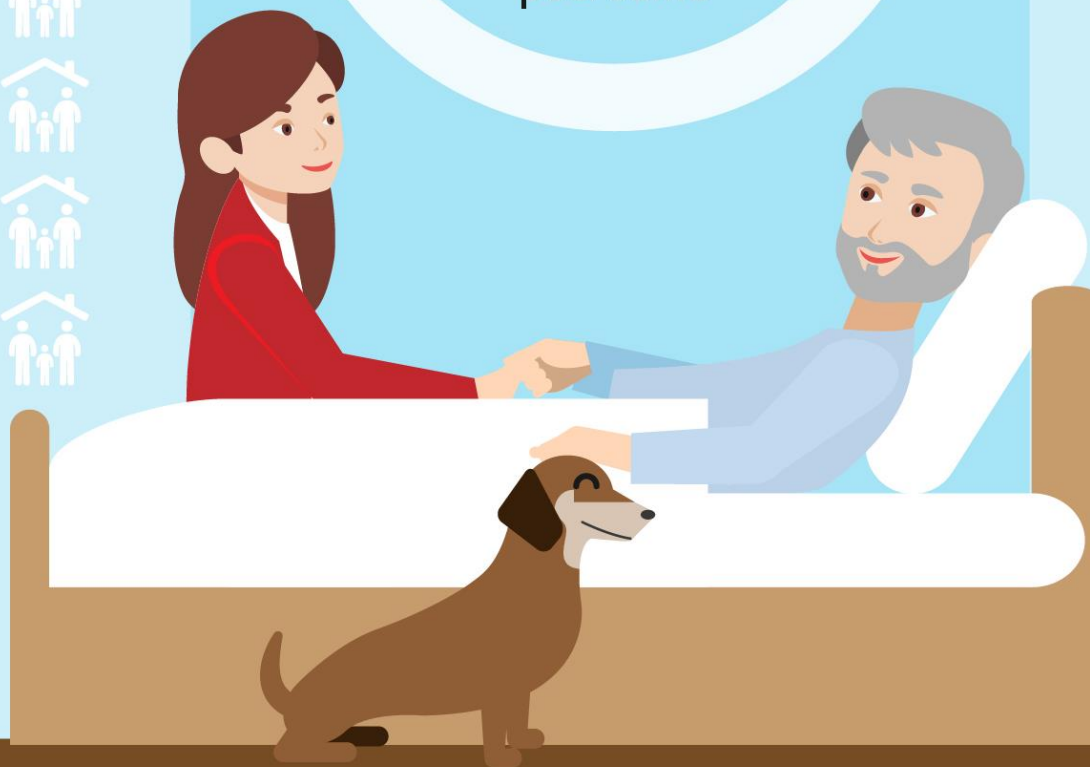
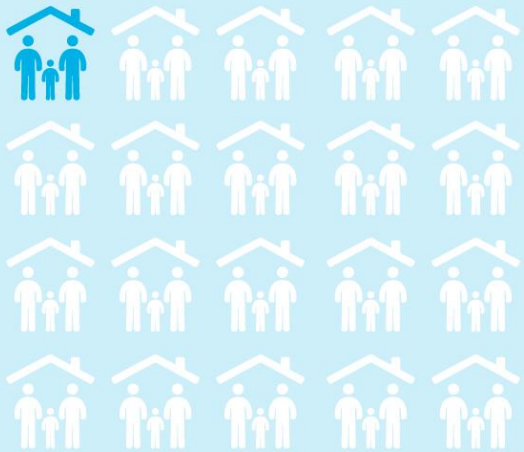
domácností se obvykle setkává
s obtížemi či velkými obtížemi při
hrazení výdajů za zdravotní služby

Přístup k PROFESIONÁLNÍ DOMÁCÍ PÉČI

v každé dvacáté domácnosti

se vyskytuje osoba, která
potřebuje domácí péči z důvodu
dlouhodobého onemocnění,
postižení nebo stáří

27,0 %

domácností by potřebovalo
využívat více profesionální
domácí péče než doposud

47,3 %

domácností si profesionální péči
nemůže z finančních důvodů
dovolit v dostatečném množství

Shrnutí

- Souhrnný indikátor **ohrožení příjmovou chudobou nebo sociálním vyloučením** nadále klesal až na úroveň **13,3 %** v roce 2016
  - míra ohrožení příjmovou chudobou: **9,7 %**
  - míra materiální deprivace: **4,8 %**
    - domácnosti si častěji oproti předchozímu roku mohly dovolit zaplatit neočekávaný výdaj (9 900 Kč) a týdenní dovolenou
  - míra nízké pracovní intenzity: **6,7 %**

- **Modul 2016 – přístup ke službám:**
  - Finanční důvody a absence volných míst jsou nejčastější důvody, proč domácnosti nevyužívají školní družinu a podobná denní zařízení pro děti do 12 let v požadované míře.
  - Téměř $\frac{3}{4}$ domácností mělo nějaké náklady spojené se zdravotní péčí a každá pátá domácnost je hradila s obtížemi či velkými obtížemi.

Děkujeme za pozornost

Michaela Brázdilová

tel.: 274 052 522, e-mail: michaela.brazdilova@czso.cz

Lenka Křenková

tel.: 274 052 547, e-mail: lenka.krenkova@czso.cz

Oddělení sociálních šetření